

Nederlands Verbond voor Progressief Jodendom

JAARVERSLAG 2023

Interne versie

19 juni 2023

Inhoud¹

Voorwoord.....	4
1 Bestuur NVPJ	5
1.1 Samenstelling Dagelijks Bestuur (DB) en portefeuillevverdeling	6
1.2 Samenstelling hoofdbestuur (HB).....	6
1.3 Vertegenwoordigers Verbondsorganisaties	6
1.4 Onderwerpen in 2023.....	6
1.5 Privacybescherming (AVG)	8
1.6 Verbondsonderwijscommissie (VOC)	9
1.7 Vertrouwenspersoon	9
1.8 Feed Back commissie	9
2 Vertegenwoordiging NVPJ in externe organisaties	10
2.1 Bij leven en welzijn (BLEW)	10
2.2 CIDI – Raad van advies	10
2.3 Interkerkelijk contact in overheidszaken(CIO)	10
2.4 Centraal Joods overleg (CJO)	11
2.5 Joods Maatschappelijk Werk (JMW) – gemeenschapsraad	12
2.6 Geestelijke verzorging Justitie en Defensie	12
2.7 Kiwi-stichting.....	12
2.8 Overlegorgaan van joden en christenen (OJEC)	12
2.9 Overleg Joden, Christenen en Moslims (OJCM)	12
2.10 European Union for Progressive Judaism (EUPJ)	13
3 Eigen organisaties NVPJ	13
3.1 Sja’ar	13
3.2 Stichting Levend Joods Geloof	14
3.3 Stichting Levisson	15
3.4 Landelijke Dialoogcommissie	18
4 Aangesloten kehillot	19
4.1 LJG Amsterdam	19
4.2 LJG Alkmaar.....	20
4.3 LJG Brabant	21

4.4	LJG Den Haag	21
4.5	LJG Gelderland	23
4.6	PJG Noord Nederland	28
4.7	LJG Rotterdam	29
4.8	LJG Twente	30
4.9	LJG Utrecht.....	30
4.10	PJG Midden Nederland	32
5	Gelieerde organisaties NVPJ	33
5.1	ARZA.....	33
5.2	Netzer.....	34

Voorwoord

Vol bewondering heb ik het jaarverslag 2023 gelezen. Natuurlijk weet ik dat er veel gebeurt, maar alles op een rijtje terug te zien, onderstreept dat we met weinig mensen samen heel veel voor elkaar krijgen; wat een organisatiekracht hebben we binnen onze gemeenschap en in de diverse aangesloten organisaties. Ontelbare bijeenkomsten, overleggen, publicaties etc, hebben ons met elkaar verbonden. Kol ha kawod.

Sinds de gruwelijke aanslag van Hamas in Israël op 7 oktober zijn de activiteiten nog verder geïntensiveerd. Onze onlosmakelijke band met de staat Israël wordt meer dan ooit gevoeld. Mensen uit Israël zijn opgevangen, we delen ons verdriet in verbondenheid en diverse projecten zijn gestart.

Het toenemend antisemitisme zorgt voor een nog grotere behoefte elkaar op te zoeken en om te kijken naar wie steun nodig heeft. En daar wordt genereus in voorzien. Daarnaast zijn bestuurders - ogenschijnlijk onvermoeibaar - in de weer om in het belang van de veiligheid van de Joodse gemeenschap in overleg te treden met lokale en nationale overheden en een veelheid aan instanties om het toenemende antisemitisme aan de kaak te stellen.

Ik dank mijn medebestuurders voor de fijne samenwerking, de vele vrijwilligers in onze killes en aangesloten organisaties, de medewerkers die zich inzetten voor Netzer en onze subsidiegevers Maror en SVWM voor de ondersteuning van ons werk.

Alleen samen vormen wij een gemeenschap, blijf gezond,

Yvonne Walvisch-Stokvis
Voorzitter

1 Bestuur NVPJ

Het bestuur van het NVPJ wordt gevormd door een Dagelijks Bestuur en een Hoofdbestuur

1.1 Samenstelling Dagelijks Bestuur (DB) en portefeuillevverdeling

Het Dagelijks Bestuur bestond in 2022 uit:

Naam	Functie	Portefeuilles	Periode
Yvonne Walvisch-Stokvis	Voorzitter	Interne en externe betrekkingen; PR; religie, voorzitter Stg. Levend Joods Geloof;	
Chelly Overdijkink-Abram	Secretaris	Secretariaat	Vanaf 29-3
Hans Weijel	Lid	CJO	
Tijne Berg-le Clercq	Penningmeester	Financiën, penningmeester Stg. Levend Joods Geloof	
Sven Parsser	Vice-voorzitter	Feed Back commissie, EUPJ, BLeW, CIDI, Sja'ar	
Frank Cohn	Lid	Privacyverantwoordelijke (AVG), Joman, Sociale-veiligheidsbeleid/ vertrouwenspersoon, CIO, Arza,	
Ronny Naftaniel	Lid	Netzer, Landelijke dialogocommissie, OJCM, JMW	
Paul Gompes	Lid	EUPJ, Verbondsonderwijs- commissie, Geestelijke verzorging Defensie, Geestelijke verzorging Justitie	

1.2 Samenstelling hoofdbestuur (HB)

Het Hoofdbestuur bestaat uit vertegenwoordigers van de kehillot. De HB-leden waren in 2023:

LJG Alkmaar	Gustavo Reisenstadt
LJG Amsterdam	Hans Weijel tot 7-6, Tom de Swaan vanaf 7-6
LJG Brabant	Marco Ben Avi
LJG Den Haag	Alejandro Bank Pintel
LJG Gelderland	John Löwenhardt tot nov. 2023
	Noam Onderstal vanaf nov.tijdelijk waarnemend
LJG Midden Nederland	Isabel Son
PJG Noord Nederland	Lex van der Star
LJG Rotterdam	Aharon Naftali
LJG Twente	Bert Oude Engberink
LJG Utrecht	Kees Wegman tot sept, Anna Kreuzen vanaf sept. a.i.

Bij de vergaderingen van het Dagelijks Bestuur en van het gehele bestuur (Dagelijks en Hoofdbestuur) is rabbijn Menno ten Brink als vertegenwoordiger van het College van Rabbijnen (CvR) aanwezig. Rabbijn Kine Sittig is agenda-lid en vervangt rabbijn Menno ten Brink bij diens verhindering.

1.3 Vertegenwoordigers Verbondsorganisaties

Bij vergaderingen van het Hoofdbestuur zijn in 2023 de voorzitters van de Verbondsorganisaties uitgenodigd. Dit waren:

Stichting Sja'ar	Philip Menco
Stichting Levisson	David Asser
Netzer	Dalith Machin
Arza	Zippora Abram
Stichting Levend Joods Geloof	Dick Hage

Functionarissen voor het NVPJ (vrijwilligers)

Functionaris voor de Gegevensbescherming: Edwin Stokvis

Vertrouwenspersoon: Marion Alhadeff

1.4 Onderwerpen in 2023

Het **Dagelijks Bestuur** (DB) heeft 10 keer vergaderd in 2023.

Het **Verbondsbestuur** (Dagelijks Bestuur en Hoofdbestuur tezamen) heeft 3 keer vergaderd in 2023.

Het **Voorzittersoverleg** heeft 2 keer vergaderd

Hieronder staat een beknopt overzicht van de onderwerpen waarmee het Verbondsbestuur zich heeft beziggehouden.

Beleid, prioriteiten en werkwijze Verbond

Het Verbond streeft naar profilering van het progressief jodendom en versterking van de eigen identiteit. Het behartigt de religieuze, sociale, culturele en educatieve belangen van de gemeenschap. Het geeft informatie en stimuleert nieuwe ontwikkelingen. Om de continuïteit van de progressief-joodse gemeenschap in Nederland te waarborgen, heeft de uitwerking van de volgende thema's in de komende periode prioriteit:

1. Hoe kan het Jodendom aantrekkelijk worden voor jeugd?
2. Hoe inclusief zijn we?
3. Religieuze aspect in de gemeente.
4. Religieus en bestuurlijk leiderschap.

Inhoudelijke thema's

Continuïteit: dit is een centraal thema geweest ook in 2023. Het vraagstuk hoe we meer mensen en vooral ook jongere mensen aan ons kunnen binden, heeft in verschillende vormen op de agenda gestaan. Ondersteuning van Netzer is een vorm daarvan. Het in beeld brengen van de behoefte aan rabbijnen is een andere vorm. Voorts vormde dit ook gespreksonderwerp voor de informele voorzittersoverleggen.

Jongeren

Netzer: Er wordt prettig samengewerkt met twee jongerenwerkers Ruthi Hitzhusen en Dalit Machin. Dit was mogelijk dankzij subsidietoekenning door Maror en de SVWM.

Landelijk Talmoed Tora / Rimon:

In 2023 heeft het Verbond financieel bijgedragen aan het landelijk onderwijsweekend en vergaderingen bijgewoond van de TT hoofden.

Met de TT hoofden is afgesproken om jaarlijks met plannen te komen die mogelijk kunnen worden ondersteund vanuit het Verbond. Voorwaarde is dat altijd meerdere kehillot moeten deelnemen.

Voorts is besloten de oude website van Rimon over te zetten naar de website van het Verbond zodat de lesstof behouden blijft en leerlingen die niet nabij een lesgevende keihlla wonen, al dan niet met behulp van ouders, hier gebruik van kunnen maken.

Samenbindende activiteiten Verbond Joman:

Deze is onder leiding van Chanan Aronson opnieuw uitgebracht met financiële en administratieve ondersteuning door Sja'ar. Verspreiding via de post is de afgelopen jaren goed bevallen, dit is derhalve gecontinueerd. Een woord van dank gaat uit naar allen die hebben bijgedragen aan de totstandkoming.

Landelijke oneg sjabbat: elk jaar wordt per toerbeurt door één van de gemeenten een landelijke oneg sjabbat georganiseerd waar de leden van alle gemeenten voor zijn uitgenodigd. De oneg sjabbat is dit jaar door de LJG Rotterdam georganiseerd met een sjoeldienst en interessante lezingen, discussies en rit per bus. Het thema was “LJG van de toekomst”

Nieuwe website: de stichting Levend Joods geloof heeft het voortouw genomen voor het ontwikkelen van de nieuwe website voor het Verbond, alle kehillot, Arza en de Stichting LJG. In het DB en HB zijn de opeenvolgende stappen besproken, wensen doorgegeven en vragen gesteld. De nieuwe website is in 2022 van start gegaan en is in de loop van 2023 door alle betrokken organisaties herzien. Het zal dan ook nodig zijn gebruik te gaan maken van social media (regelmatig berichten plaatsen) om mensen naar de website te leiden. Het DB heeft dit opgepakt, op het moment van realisatie van de nieuwe website.

Interne organisatie Verbond

De eigen organisatie van het Verbond en ondersteuning van de aangesloten gemeenten en heeft ook de nodige aandacht gekregen. Dit betrof onder andere:

Privacybescherming (AVG) is een voortdurend punt van aandacht geweest. De Functionaris voor de Gegevensbescherming en de portefeuillehouder binnen het DB doen apart verslag in paragraaf. 1.5.

Sociale veiligheid: als onderdeel van de implementatie van het in 2021 vastgestelde veiligheidsbeleid worden nu gedragscodes ondertekend en wordt van vrijwillige en professionele functionarissen voor bepaalde functies een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) vereist. Een VOG voor vrijwilligers is gratis. Een VOG voor personeel moet worden betaald. De Verbondsorganisaties zijn hiermee bezig.

1.5 [Privacybescherming \(AVG\)](#)

Tijdens het verslagjaar was er sprake van een datalek bij een van de bij het Verbond aangesloten Gemeentes.

De Functionaris Gegevensbescherming heeft de verplichte melding hiervan bij de Autoriteit Persoonsgegevens verzorgd en adviezen gegeven om herhaling te voorkomen.

Zoals inmiddels gebruikelijk heeft de FG de vergaderingen van het Hoofdbestuur bijgewoond, waarbij hij ook ad hoc advies kon geven over zaken die de AVG betroffen.

ES, Functionaris Gegevensbescherming,
FC, portefeuillehouder AVG in het DB Verbond.

1.6 Verbondsonderwijscommissie (VOC)

Helaas is er geen voortgang te melden.

1.7 Vertrouwenspersoon

De vertrouwenspersoon van het NVPJ is beschikbaar voor alle leden en medewerkers van alle kehillot en ook voor Netzer en het Levisson Instituut.

Door de aard van de functie van vertrouwenspersoon is het verslag noodzakelijkerwijs beknopt. Het mag immers geen informatie bevatten die men zou kunnen herleiden naar personen, situaties of een kehilla.

In het verslagjaar 2023 is de vertrouwenspersoon over vijf verschillende zaken geraadpleegd. De meldingen betroffen uiteenlopende zaken. Trends zijn hierin niet te signaleren.

Zoals ook in voorgaande jaren is het aan te raden om binnen de kehillot blijvend aandacht te besteden aan de functie en rol van de vertrouwenspersoon. Het aantal van vijf meldingen is gering gezien het aantal kehillot. Geconcludeerd moet worden dat niet iedereen op de hoogte is van het bestaan van een vertrouwenspersoon of de weg daarnaartoe weet te vinden. De website van het Verbond bevat weliswaar de benodigde informatie maar alleen de websites van LIG Gelderland en Utrecht hebben een link naar de informatie op de site van het Verbond. Aanbevolen wordt om de link op de sites van alle kehillot te zetten onder het kopje "Vertrouwenspersoon". Hopelijk wordt het dan makkelijker om de benodigde informatie te vinden.

Marion Alhadeff

1.8 Feed Back commissie

Voor de deelnemers aan de cursus Joodse Basis Kennis (JBK) bestaat de mogelijkheid klachten over het onderwijs in te dienen. Omdat de cursisten voor de gioer-procedure afhankelijk zijn van de voor het onderwijs verantwoordelijke rabbijnen, is de Feed Back commissie ingesteld. Hier kunnen vertrouwelijk klachten worden ingediend. De Feed Back commissie bestaat uit Marja Hené, Sarah Bremer en SvenParsser. Er zijn in 2023 geen klachten binnengekomen bij de Feed Back commissie. Waarschijnlijk doordat de cursisten niet op de hoogte worden gesteld van deze mogelijkheid.

2 Vertegenwoordiging NVPJ in externe organisaties

2.1 Bij leven en welzijn (BLeW)

Sven Parsser is namens het Verbond voorzitter van de Raad van Toezicht.

De RvT is dit jaar 3 maal bijeengekomen, voornamelijk om het budget en de plannen van de directie te bespreken .

Gezien de toenemende spanningen in de maatschappij verstrekt BLeW regelmatig informatie over veiligheid en te nemen maatregelen.

Na 7 oktober zijn de activiteiten op o.m. het gebied van Object beveiliging versterkt.

2.2 CIDI – Raad van advies

Zoals bekend, heeft het CIDI sinds 1 januari 2023 een nieuwe directeur, Naomi Mestrum. De activiteiten van de Commissie van Advies lagen stil. De activiteiten van het CIDI behoeven hier geen toelichting; voor zover mogelijk en gewenst ondersteunt het Verbond hierbij.

2.3 Interkerkelijk contact in overheidszaken (CIO)

Het CIO (Interkerkelijk Contact Overheidszaken) komt vier keer per jaar samen in plenaire vergaderingen. Tijdens het verslagjaar werden alle vergaderingen gehouden in het Landelijk Dienstencentrum PKN te Utrecht.

Als daar aanleiding toe was, werden er bovendien expertmeetings gehouden.

Op regelmatige basis is er contact tussen voorzitter en secretaris van het CIO en de minister van Justitie en Veiligheid.

Gedurende het verslagjaar werd voornamelijk aandacht besteed aan:

- De problemen die kerk(genootschappen)en ondervinden met de banken
- De speciale regelgeving rond de collectieve ANBI-status van de aangesloten Kerkgenootschappen
- Maatschappelijke ontwikkelingen

2.4 Centraal Joods overleg (CJO)

De activiteiten van het Centraal Joods Overleg zijn de afgelopen maanden in een stroomversnelling geraakt. De oorzaak: de aanslag van Hamas en gijzelname van honderden Israëliërs op 7 oktober plus de uitwerking ervan.

Onderwerpen waar het CJO zich het afgelopen half jaar intensief mee bezig heeft gehouden zijn de bestrijding van antisemitisme en de veiligheid van de Joodse gemeenschap. Daarvoor is aandacht gevraagd bij diverse ministeries. Zo zijn er besprekingen geweest met premier Rutte, met minister Van Gennip (SZW), minister Dijkgraaf (Onderwijs), minister Dilan Yesilgöz (Justitie en Veiligheid), de secretaris-generaal van Buitenlandse Zaken, de staatssecretaris van Cultuur, het ministerie van VWS, veel Tweede Kamerleden, Senatoren en met de Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding. Verder is er overleg gevoerd met de koepel van universiteiten, met diverse burgemeesters, het Openbaar Ministerie, de Inspectie op het onderwijs, de directie van de Nederlandse Spoorwegen, de Hogeschool van Utrecht, de Universiteit van Amsterdam, de directeur van het NIOD en de burgemeesters van de twintig grootste gemeenten. De breedte van de opsomming geeft meteen ook aan hoe wijd verbreid de uitingen van antisemitisme in de samenleving zijn.

Daarnaast heeft het CJO over de herinnering aan het in de Sjoa afvoeren van Joden uit Amsterdam in de Tweede Wereldoorlog met het Amsterdamse Gemeentelijk Vervoerbedrijf en de burgemeester van Amsterdam gesproken. Dit, naar aanleiding van de presentatie van de film Verdwenen Stad van Willy Lindwer en Guus Luijters. Het heeft geleid tot een aantal toezeggingen van het gemeentebestuur en de GVB-directie om vorm te geven aan de herinnering aan het wegvoeren van de Joodse bevolking per openbaar vervoer.

Hiernaast organiseerde het CJO een ontvangst voor bestuurders van Joodse organisaties met Isaac Herzog, de president van de staat Israël. De bijeenkomst vond plaats in de Joodse basisschool Rosj Pina waar Herzog eerst de leerlingen ontmoette.

In april organiseerde het CJO samen met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed een informatieavond in het Rijksmuseum over geroofd Joods erfgoed. Bestuurders van het CJO traden regelmatig op in de media.

Andere onderwerpen waar het CJO zich mee bezig heeft gehouden in 2023 waren onder meer: Regulier overleg met de stichting Maror over het werk van de stichting en de relatie met CJO.

Gemeenten en oorlogstegoeden, waarin Ronny Naftaniel optreedt namens CJO.

Ontmoetingen met diverse ambassadeurs en diplomaten waaronder van Israël, de VS, de Bondsrepubliek en Italië.

De jaarlijkse Kristallnachtherdenking in de Esnoga in Amsterdam.

Gesprekken met de NCAB en de Nederlandse mensenrechtenambassadeur.

Rond Rosh Hashana een borrel voor autoriteiten en relaties uit Joods Nederland.

2.5 Joods Maatschappelijk Werk (JMW) – gemeenschapsraad

JMW

Geen verslag

2.6 Geestelijke verzorging Justitie en Defensie

Justitie

De joodse geestelijke verzorging (GV) biedt geestelijke, religieuze en maatschappelijke zorg aan joodse justitiabelen. Namens het NVPJ zijn rabbijn Hetty Groeneveld, rabbijn Corrie Zeidler en Leonie Cramwinckel actief als GV-ers. Hoofd van de joodse denominatie was Michael Bloemendal. Hij is in het verslagjaar opgevolgd door Rachel Levy.

De voorkeurspeiling onder de ingeslotenen op basis waarvan FTE's worden toegekend aan de denominaties is vanwege de coronapandemie uitgesteld. Samen met de andere kleine denominaties proberen wij een gegarandeerde ondergrens voor wat betreft het aantal FTE's te krijgen zodat de GV-ers hun werkzaamheden professioneel en kwalitatief goed kunnen blijven uitvoeren.

Ten behoeve van de selectie van de opvolging van het hoofd van de joodse denominatie is met NIK en PIK nauw samengewerkt.

Er is een regulier operationeel overleg geweest dat onder leiding stond van minister Weerwind .

Defensie

De medewerkers van de Dienst Geestelijke Verzorging dragen bij aan het (geestelijk) welbevinden van militairen, overig defensiepersoneel, veteranen en het thuisfront. Krijgsmachtrabbijn namens het NVPJ is rabbijn Joram Rookmaaker en hoofd van de joodse denominatie is rabbijn Menachem Sebbag.

2.7 Kiwi-stichting

Geen activiteit in 2023

2.8 Overlegorgaan van joden en christenen (OJEC)

Geen verslag

2.9 Overleg Joden, Christenen en Moslims (OJCM)

OJCM

Geen verslag

2.10 European Union for Progressive Judaism (EUPJ)

Met de benoeming van voorzitter Rabbi Lea Muhlstein is een nieuwe fase gestart bij de EUPJ. De komende jaren zal hier verder vorm aan worden gegeven.

Eind van het jaar is PG toegetreden tot het Management Committee van de EUPJ. SP zit namens het Verbond in de Executive Board.

EUPJ is instrumenteel geweest in het opstarten van verschillende projecten binnen de EU die in 2023 hebben plaatsgevonden. Zo ook het project Neighbours dat een Europese variant is van Leer Je Buren Kennen. LJG Amsterdam is partner van Neighbours samen met 7 kehillot uit 5 andere EU-landen.

3 Eigen organisaties NVPJ

3.1 Sja'ar

De activiteiten van Sja'ar worden periodiek getoetst aan de behoefte bij de doelgroepen waarvoor Sja'ar diensten levert. Na een herijking van het beleid in 2019 met besturen en hoofden Talmoed Tora (onderwijs) van de grote Liberaal-Joodse gemeenten, het College van Rabbijnen, het Verbond, het Levisson Instituut en andere betrokkenen heeft het bestuur van Sja'ar besloten om de activiteiten als uitgever primair te richten op het faciliteren van nieuwe uitgaven met geld, raad, logistiek-organisatorische zaken en waar nodig met tot projectmanagement. Er blijkt geen behoefte meer te bestaan aan nieuwe studieboeken voor het onderwijs, omdat Talmoed Tora tegenwoordig vrijwel uitsluitend gebruik maakt van digitale hulpmiddelen.

Wel besteedt het bestuur steeds meer aandacht aan herdrukken van bestaande uitgaves, die veelal opnieuw worden vormgegeven en waar nodig inhoudelijk aanpassingen krijgen. Ook heeft Sja'ar de afgelopen jaren een paar nieuwe of sterk vernieuwde boeken uitgebracht ten behoeve van de diensten en voor speciale doelgroepen, zoals het vernieuwde sjiwwboekje.

Tenslotte vindt samenwerking plaats met andere organisaties, zoals het Nederlands Bijbelgenootschap voor de uitgave van de Tanach en NIK bij de lesboeken Hebreeuws.

De laatste jaren concentreert Sja'ar zich op het optimaal functioneren van zijn webwinkel en het daarmee bedienen van bestaande en nieuwe belangstellenden in ons aanbod, alsmede op het leveren van titels aan boekhandels en Liberaal-Joodse organisaties.

Doordat het magazijn van de drukker van een deel van onze boeken ruim een jaar geleden verhuisde naar Lunteren, houdt Sja'ar een deel van de voorraad boeken tegenwoordig aan in het gebouw van LJG Amsterdam. Daarnaast ligt de voorraad nog bij twee andere drukkers.

In de afgelopen jaren is Sja'ar uit oogpunt van dienstverlening aan de leden van Liberaal-Joodse gemeenten ook opgetreden als verkoopkanaal en verzendhuis van nieuwe delen van de Machzor

voor de Hoge Feestdagen, samengesteld en uitgegeven door de Stichting Koleenoe. Laatstgenoemde stichting heeft voor de landelijke verkoop van die uitgaven zelf geen faciliteiten. In totaal werden van de drie door Koleenoe uitgegeven delen in 2023 liefst 253 exemplaren verzonden. De traditionele machzor LJG uit 1964 en het door Sja'ar uitgegeven deel van Kol Nedrei zijn inmiddels uitverkocht.

Bestuur

Het bestuur van Stichting Sja'ar bestond ook in 2023 uit een voorzitter, een secretaris en een penningmeester. De namen van de bestuursleden worden niet vermeld op de website vanuit veiligheidsoverwegingen.

Ook in 2023 lukte het niet om het bestuur te versterken met nieuwe leden die bereid zijn om mee te helpen en zorg te dragen voor het verzenden van de in de webwinkel bestelde boeken. Dat maakt de continuïteit van Sja'ar op lange termijn kwetsbaar.

Werkzaamheden bestuur

Het bestuur heeft afgelopen jaar vooral telefonisch overlegd. Op de jaarvergadering is het jaarverslag en de begroting 2023 geaccordeerd. Door ziekte van twee bestuursleden was het helaas niet mogelijk om fysiek bijeen te komen.

Het bestuur had ook in 2023 weer de handen vol aan de verzending van boeken en cd's, inclusief de daarbij behorende nota's en administratie. Daarbij vroegen ook de werkzaamheden voor Stichting Koleenoe ten behoeve van de verzending van de nieuwe machzor voor de Hoge Feestdagen de nodige aandacht. Verder verzorgt Sja'ar de facturering voor adverteerders in de Joman, de jaarlijkse Liberaal-Joodse agenda, en de financiële administratie van die uitgave. De volledige opbrengst van de Joman komt ten goede aan het Verbond voor Progressief Jodendom. Helaas vallen de intensieve werkzaamheden voor de Joman altijd samen met de september-piek in de bestellingen. Verder is ook de periode rond Pesach veeleisend.

Nieuwe en bestaande publicaties en herdrukken

Stichting Sja'ar heeft ruim vijftig boeken en twee cd's in portefeuille.

In 2023 werd een geheel vernieuwde versie van het mikweboekje, Majiem Chajiem, uitgebracht. Zowel de inhoud, de fotografie als de opmaak werden ingrijpend aangepast. LJG Amsterdam kocht circa de helft van de oplage in voor eigen gebruik, wat deze uitgave financieel haalbaar maakte.

Een tweede wat minder ingrijpend herziene, maar wel opnieuw vormgegeven uitgave betrof het populaire De Sidoer uitgelegd. Ook dit boek vergde de nodige eindredactionele aandacht. Dat gold ook voor de herdruk van Toracommentaren deel 2, waarvan de oorspronkelijke tekst en het beeldmateriaal alleen beschikbaar bleken in een niet meer gebruikt opmaakstelsel. Dat

vereiste een intensieve controle van de nieuw opgemaakte versie. Aan de inhoud van dit boek is evenwel niets gewijzigd op wat zaken als de colofon en de achterflaptekst na.

De brede Hagada blijft zich in een niet aflatende populariteit verheugen. Van dit boek werd in het verslagjaar alweer een vierde druk voorbereid, die begin 2024 van de drukker komt. Rabbijn Rookmaaker, auteur van het boek, zorgde voor een update van de toekomstige data van Pesach.

Ten slotte vond nog een herdruk plaats van Sammie Spin viert zijn eerste Pesach.

Bij al deze hernieuwde uitgaven heeft het bestuur veel aandacht besteed aan kostenbeheersing. Papierprijzen, energiekosten en arbeidsloon stegen alle extreem de afgelopen twee jaar, wat uiteraard de productiekosten van nieuwe boeken fors verhoogt. Desondanks is Sja'ar erin geslaagd om de verkoopprijzen van vrijwel alle genoemde edities ongewijzigd te laten. Alleen de heel goedkoop aangeboden *De Sidoer uitgelegd* is iets in prijs gestegen. Maar daar staat tegenover dat de verkoopprijs van bijvoorbeeld de nieuwe editie van De brede Hagada ongewijzigd kan blijven.

Verkopen

De website is in eigen beheer gebouwd en wordt regelmatig bijgehouden door het bestuur. Zowel de webwinkel als het betaalgemak via iDeal dragen bij aan een beter bereik van de doelgroep en een hogere afzet van boeken. Gedurende 2023 werden via de webshop 355 orders geplaatst (2022: 368), vaak van meerdere boeken en cd's per bestelling. Ook rechtstreeks, via de mail, kwamen regelmatig bestellingen binnen. In totaal verkocht Sja'ar afgelopen jaar via de eigen webwinkel en reguliere boekhandels 2.254 boeken en cd's (2022: 2.121). Daarbij steeg de bruto omzet in geld aan boeken en cd's van ruim € 21.527 naar € 28.775, een toename van 33,7%. Daar stonden wel de 50% gestegen inkoop- en drukkosten van boeken tegenover, zodat de nettomarge bijna 5% daalde.

Tot bestverkochte boeken in 2023 behoorden het nieuwe mikwe boekje Majiem Chajiem, de Joman (naar anderen dan LJG leden), wederom De brede Hagada, Mijn eigen Hagada voor Pesach, het Sjacharit deel van de nieuwe machzor en enkele Sammie Spin boekjes. Ook Hoi ik Lees Ivriet blijft populair, mede dankzij Talmoed Tora.

Uitgaven van derden

De webwinkel van Sja'ar biedt ook uitgaven aan van enkele Liberaal-Joodse gemeenten. Daarmee kunnen belangstellenden op één (web)locatie zoveel mogelijk relevante uitgaven met een Liberaal-Joods karakter vinden. Hoewel maar enkele exemplaren van deze titels in het verslagjaar werden verkocht, blijkt telkens dat er behoefte bestaat aan Sja'ar als verkoopkanaal.

3.2 Stichting Levend Joods Geloof

De Stichting Levend Joods Geloof vormt de communicatiepoot onder het Nederlands Verbond voor Progressief Jodendom.

De doelstellingen van de stichting zijn:

1. Belangstelling voor en beleving van het Liberale Jodendom bevorderen.
2. Liberaal-Joodse Gemeenten samenbinden.
3. Het uitgeven van een periodiek ten behoeve van de Joodse gemeenschap in Nederland en andere publicaties.

De bestuursleden van de Stichting Levend Joods Geloof staan ingeschreven bij de Kamer van Koophandel.

Tijdschrift

Het tijdschrift Joods Nu vormt een vast onderwerp op de agenda. Hester Stein is hoofdredacteur van Joods Nu en aanwezig bij elke bestuursvergadering. In 2023 verschenen er als gebruikelijk drie nummers, met de thema's '75 jaar Israël' (Pesach), 'Zoeken naar het Hogere' (Hoge Feestdagen) en 'Samen staan we sterk' (Chanoeka).

Het thema van het Chanoeka-nummer zou in de oorspronkelijke planning 'digitaal Jodendom' zijn. In de vergadering op 10 oktober werd besloten dat dat niet passend zou zijn. 'Hoe ga je om met de situatie in Israël?' was actueel. Maar welke vragen zouden er leven op het moment dat het nummer zou verschijnen? Welke invalshoek kies je dan nu voor het tijdschrift in voorbereiding? Welke vraagstukken zouden rond Chanoeka nog relevant zijn? Het thema werd 'Samen staan we sterk'.

Website

In 2023 werd het proces van het aanpassen van de websites van de kehillot aan de eisen van de tijd voltooid. Van Drupal werd overgestapt op WordPress. De informatie over het progressief Jodendom is in een nieuwe 'Look & Feel' nu zowel op een telefoon, tablet als computer goed leesbaar. Alle tien LJG's/PJG's en Arza gingen in de loop van het jaar online met hun vernieuwde website.

Agenda

In september 2023 is de papieren agenda Joman in combinatie met het tijdschrift Joods Nu toegestuurd aan alle leden van de Nederlandse LJG's en PJG's. Een onderzoek werd opgezet om na te gaan hoe de agenda gebruikt wordt in de praktijk. Stip aan de horizon is een concept te ontwikkelen waarin social media, agenda, tijdschrift en website één totaalconcept vormen.

Veiligheid na 7 oktober

Na signalen van ontvangers van Joods Nu, die zich niet veilig voelden, is besloten om Joods Nu voortaan te verzenden met een ingeseald blanco voorblad als adresdrager.

Op de websites werden we allen veel voorzichtiger met het aankondigen van evenementen.

Financieel

Onze financiële resultaten publiceren wij in een financieel jaarverslag. Te lezen op www.verbond.eu.

3.3 Levisson Instituut

Voorzitter	D. Asser (vanaf 1-1-2023)
Vicevoorzitter	H. Blankman
Penningmeester	L. Hertzberger
Secretaris	A. van Leeuwen
lid	L. van Dantzig
Management Team	rabbijn M. ten Brink (decaan)
	rabbijn M.van Praag
	F. Püttmann (directeur)
Opleidingscommissie	I. Zwiep (voorzitter)
Vertrouwenspersoon	M Alhadeff

Het Levisson Instituut werd in 2002 opgericht als het opleidingsinstituut binnen het Nederlandse Verbond voor Progressief Jodendom, met als hoofddoel het opleiden van rabbijnen. Ook ontwikkelt het Instituut regelmatig cursussen ten behoeve van ander leidinggevend kader voor de gemeenten en organisaties binnen het Verbond.

De rabbijnenopleiding

In 2023 studeerde een student aan de rabbijnenopleiding.

In de nabije toekomst blijven we dringend behoefte houden aan een nieuwe groep rabbijnen, omdat een deel van de huidige rabbijnen met pensioen zal gaan. Het blijkt echter zeer moeilijk studenten te vinden die de opleiding tot rabbijn willen volgen.

De vijfjarige opleiding tot rabbijn is van hetzelfde academisch niveau als opleidingen bij andere (buitenlandse) instituten en is erkend door de World Union for Progressive Judaism (WUPJ) en de Central Conference of American Rabbis (CCAR). De Opleidingscommissie bestaat uit vooraanstaande deskundigen op het gebied van joodse studie in Nederland en andere hoog gekwalificeerde personen waaronder rabbijnen. De docenten aan de rabbijnenopleiding doceren aan verschillende universiteiten in Nederland of in het buitenland.

In 2023 is de Opleidingscommissie begonnen met de herziening van het curriculum van de rabbijnenopleiding. Dit zal in 2024 resulteren in een nieuwe studiegids.

Ba'al koreecursus

In voorjaar 2023 organiseerde het instituut een Ba'al koreecursus. Er bleek landelijk grote behoefte te zijn aan mensen die uit de Tora kunnen lajenen. Vijftien deelnemers uit zes verschillende kehillot namen aan de cursus deel. Deze bestond uit een fysiek weekend en drie NVPJ Jaarverslag 2023

zondagmiddagen via Zoom. Docent was Josée Wolff, die voor het weekend uit New York overkwam.

Een aantal van de deelnemers heeft intussen in de eigen gemeente gelajend tijdens de dienst.

David Lilienthalzing

De jaarlijkse David Lilienthalzing is vanwege tijdsgebrek van eind 2022 verschoven naar 22 maart 2023 en werd gehouden in het gebouw van LIG Amsterdam.

Gastpreekster was Daniella Zaidman-Mauer, promovenda aan de Universiteit van Amsterdam op het gebied van Jiddisj. Zij sprak over *“Ieder mens moet het ter harte nemen om zijn kinderen te laten vaccineren”*. Dr. E.J. Goldsmit, maskiel El Dal Hulporganisatie, en de strijd om de koepokkenvaccinatie in de Asjkenazische gemeenschap van Amsterdam in het begin van de negentiende eeuw.

Shura Lipovsky zong het door haarzelf geschreven Jiddisje lied *Di goldene pave kert zikh um* (de gouden pauw keert zich om). Zie voor de lezing en het lied <https://levisson.nl/fotos-videos/david-lilienthalzing/>

Het bestuur heeft inmiddels besloten de David Lilienthalzing voorlopig niet meer jaarlijks te organiseren.

Sidra van de week

Wekelijks wordt een commentaar op de sidra van de week (parasjat hasjavoea) in het Nederlands per e-mail verstuurd aan meer dan 500 belangstellenden. Elke week is de nieuwe sidra ook op de homepage van de website te lezen. Alle oudere commentaren zijn terug te zien: www.levisson.nl/toralezingen/sidra-van-de-week/

Verdere informatie

Meer informatie over het Levisson Instituut en het volledige jaarverslag kunt u vinden op onze website www.levisson.nl

3.4 Landelijke Dialoogcommissie

Geen verslag

4 Aangesloten kehillot

Ledenaantallen per 31-12-2023

Kehilla	Lidmaatschapseenheden (huishoudens)	Waarbinnen aantallen individuele personen: 18 jaar of ouder Jonger dan 18 Totaal		
LJG Alkmaar	33	44	7	51
LJG Amsterdam	1041	1376	383	1759
LJG Brabant	46	56	11	67
LJG Den Haag	282	onb.	onb.	onb.
LJG Gelderland	79	98	39	137
PJGMiddenNederland	19	22	5	27
PJG Noord Nederland	28	35	3	38
LJG Rotterdam	110	156	24	180
LJG Twente	35	46	11	57
LJG Utrecht	74	94	24	118
Totaal	1.709			

Hieronder zijn beknopte verslagen per kehillot opgenomen. De volledige jaarverslagen worden op de respectievelijke websites gepubliceerd.

4.1 LJG Amsterdam

Vorig jaar scheef mijn voorganger dat we eindelijk weer normaal konden functioneren. En daar leek het in de eerste negen maanden van 2023 ook op. Weliswaar bleef het onrustig in de wereld met de oorlog die voortwoekerde in de Oekraïne en de voortdurende protesten in Israël tegen de zittende regering. Maar de LJG Amsterdam bloede en groeide. Het aantal leden nam verder toe naar 1761 leden 1043 lidmaatschapsrechten aan het eind van 2023. Het nieuwe bestuur trad aan en werkte, gezien de weinig rooskleurige financiële positie een nieuwe contributie regeling uit, die in een ledenvergadering bij acclamatie werd aanvaard. Samen met een betere financiële huishouding kan zo de financiële positie structureel verbeterd worden. Daarnaast werkt het bestuur aan plannen om leden, die weinig naar sjoel komen meer bij de kille te betrekken.

Het onderwijs loopt gesmeerd, meer kinderen en een steeds verder groeiend Talmoed Thora. En de jongerenbewegingen (Netzer en Tamar) floreren en hebben veel enthousiaste leden. In oktober lanceerden wij onze LJG app die inmiddels door meer dan 700 leden is gedownload. Een onmisbaar gebleken communicatiemiddel met allerlei aparte groepen.

Dus alle seinen stonden op groen!

En toen kwam 7 oktober, met alle bekende gevolgen van dien.

De LJG Amsterdam organiseerde meteen op 9 oktober een bijeenkomst voor alle leden (ook van andere gemeenten) met als doel iedereen de mogelijkheid te bieden zich te uiten.

In de maanden daarna volgden heel veel activiteiten die tot doel hadden steun te verlenen aan diegenen die daar behoefte aan hadden, vooral ook onze Israëlische leden. Ook vonden allerlei voorlichtingsbijeenkomsten plaats en werd getracht de dialoog met ander geloofsgemeenschappen in stand te houden. Het blijkt wederom hoezeer ons gebouw en onze sjoel het middelpunt van Joodse activiteiten in Amsterdam is, ook in deze moeilijke periode. Ook blijkt de LJG app een onmisbaar middel geworden waar leden zich konden uiten en via welke gecommuniceerd kon worden over alle activiteiten die plaatsvinden.

De LJG Amsterdam is nauw betrokken bij het overleg met de autoriteiten zowel op lokaal als landelijk niveau over de zorgwekkende toename van het antisemitisme.

Al deze activiteiten vergen heel veel van de rabbijnen en de staf maar vooral ook van de grote groep van vrijwilligers die dit allemaal mogelijk maken. Ze doen fantastisch werk.

Een jaar met twee gezichten, maar ook een jaar waarin de LJG Amsterdam liet zien er te zijn voor haar leden, ook in moeilijke tijden.

Tom de Swaan

Voorzitter LJG Amsterdam

4.2 LJG Alkmaar

De LJG Alkmaar is opgericht in 2021 en groeit gestaag. Inmiddels bestaat de kehilla uit 49 leden. Deze zijn te verdelen in 36 volwassenen, 6 jongeren (18-25jr) en 7 jeugdleden (tot 18jr).

In het afgelopen jaar hebben onze vrijwilligers ervoor gezorgd dat er zeer regelmatig goed bezochte sjoeldiensten zijn georganiseerd met na afloop telkens een gezellige en uitstekend verzorgde maaltijd. Ook de Joodse feestdagen werden druk bezocht evenals de cursussen.

We herdachten voor het eerst Jom Ha' Sjoa in sjoel Alkmaar. In juli vierden wij het 75-jarig bestaan van de Staat Israel. Het werd goed bezocht, zowel door onze leden en vrienden als door onze Alkmaarse burenen. Soekoth en Poerim trokken veel nieuwe en jonge mensen.

Wie had kunnen voorspellen dat op 7 oktober de gruwelijke oorlog uitbrak in Israël. Met JMW hebben we bijeenkomsten georganiseerd voor Joodse Alkmaarse ongeacht hun lidmaatschap om te praten over het toenemend antisemitisme. Ook het contact met NIG NHNW is verstevigd in dat verband.

Hoewel er al zeer nauw contact met de burgemeester van Alkmaar is om antisemitisme te bestrijden, is dit in een stroomversnelling gekomen. Met de burgemeester en vertegenwoordigers van kerken en moskeeën voeren we intensieve gesprekken om begrip te kweken voor de gevoelens in onze gemeenschap. De beveiliging vanuit de gemeente Alkmaar is adequaat en geruststellend.

Naast het continueren van sjoeldiensten, Joodse feesten en cursussen, willen meer aandacht besteden aan sociale en culturele activiteiten. Door gebrek aan menskracht is het helaas nog niet gelukt om voldoende aandacht te besteden aan jongerenwerk. Wij nemen ons voor om deze belangrijke activiteit in 2024 voortvarend op te pakken.

Gustavo Reisenstadt

4.3 LJG Brabant

We leven alweer een paar maanden in 2024. Tijd om terug te kijken op 2023.

Het was een druk jaar vanwege de vele diensten, feesten en activiteiten die er georganiseerd zijn. De

activiteiten brachten weer leven en gezelligheid in onze eigen vertrouwde sjoel.

In de ALV was er één nieuw lid in het bestuur gekozen en tijdens die vergadering en in de loop van het jaar hebben we afscheid genomen van in totaal twee bestuursleden, waardoor we met vier mensen het jaar afmaakten.

Verder hebben we in de ALV als vervolg op het nieuwe Huishoudelijk Reglement besloten om ook de

statuten aan te passen en te actualiseren. De eerste aanzet daarvoor werd goedgekeurd in de ALV van 2023 en het is in de loop van het jaar een belangrijk aandachtspunt geweest in het bestuur, zodat we begin 2024 naar de notaris konden om de statuten te laten passeren.

In verschillende commissies zijn er wisselingen geweest van leden met hun functies en van enkelen hebben we afgelopen jaar afscheid genomen. De precieze gegevens staan in de verslagen van de commissies zelf.

Het aantal leden en bezoekers in onze kehille is wederom gestegen. Veel nieuwe mensen hebben hun weg naar onze kehille weten te vinden (we hadden vooral veel gasten bij de Hoge Feestdagen), enkele aspirantleden zijn bezig met hun gioer en er namen een paar leden afscheid van onze kehille. Dat brengt ons naar een ledental van ongeveer 60.

We hebben in 2023 onze deuren steeds meer (voorzichtig) opengezet om joden en ook niet-joden te verwelkomen en we hebben – zeker naar aanleiding van de verschrikkelijke gebeurtenissen op 7 oktober en daarna – veel steun gehad van onze vrienden.

4.4 LJG Den Haag

Naast de diensten op sjabbat en feest- en gedenkdagen werden er bné mitswot, choepot, Talmoed Tora lessen en culturele, maatschappelijke en sociale activiteiten georganiseerd.

De diensten op zaterdagochtend waren ook in 2023 hybride, dat wil zeggen zowel fysiek in sjoel als via ZOOM.

Op 27 mei vond een bijzondere dienst plaats in onze sjoel. Toen werd de Sefardische Sefer van de familie Sacha de sjoel binnengebracht. De bijzondere Sefer is geheel gerestaureerd dankzij royale donaties van diverse leden van de kille en staat nu te pronken in de Aron Hakodesj.

Ook in 2023 is de traditie van het om de week na de dienst ‘lernen` gecontinueerd. Diverse leden

van onze gemeente verzorgden deze lernsessies.

Op 6 maart werd Poeriem weer in de sjoel gevierd. Pesach werd onder leiding van Marianne van Praag gevierd in De Glazen Zaal op de 2^e Seideravond.

Onze eenzame ouderen en zieken ontvingen ook dit jaar weer attenties ter gelegenheid van feestdagen.

De 'periode' van de Hoge Feestdagen werd op 22 Tisjri 5784, 7 oktober 2023 afgesloten met Simchat Tora. De feestelijke dag werd overschaduwed door berichten uit Israël over aanvallen van terreurorganisatie Hamas op Israëliisch grondgebied. Dit heeft tot op heden veel impact op ons allemaal.

Op 9 december vond een gezellige gezamenlijke Chanoekaviering plaats en staken wij het 4^e kaarsje aan bij de LJG Rotterdam.

Op veel eerste vrijdagen van de maand hebben we potluck avonden gerealiseerd na de dienst. Deze worden goed bezocht en wij mogen ons verheugen in een groeiende populariteit.

In seizoen 2023/2024 vonden alle Talmoed Tora lessen plaats op de zondagen in ons gebouw aan de Prinsessegracht.

In 2023 vonden 7 bné mitswot plaats.

Naar aanleiding van vragen uit de gemeente heeft rabbijn Marianne van Praag een cursus 'Praktisch Jodendom voor Volwassenen' georganiseerd. De cursus bestond uit 3 avonden en heeft in januari 2023 plaatsgevonden.

In 2026 zullen twee jubilea worden gevierd: 300-jaar en 50 jaar Snoge Den Haag. Het betreft de herdenking van de eerste inwijding van de synagoge door de Portugese-Israëlitische Gemeente Honen Dal in 1726 dan 300 jaar geleden en de tweede inwijding door de LJG Beth Jehoeda in 1976 dan 50 jaar geleden. In 2022 is hiervoor een projectgroep opgericht.

Met betrekking tot Bitachon, er is een groep van ongeveer 12 vrijwilligers die als gastheer/gastvrouw bij diensten en andere festiviteiten aanwezig zijn.

Sinds 7 oktober is het antisemitisme wereldwijd toegenomen en is waakzaamheid voor ons als Joodse Gemeente geboden. Bij de planning en voorbereiding van activiteiten speelt veiligheid een doorslaggevende rol.

Op 4 december kwam Eddo Verdoner, Nationaal Coördinator Antisemitismebestrijding naar de Glazen Zaal om met ons te praten over de huidige bedreigingen.

Er is een nieuwe website gemaakt vanuit het Verbond. Ook de website van de LJG Den Haag is vernieuwd. De site is bedoeld voor externe bezoekers. De speciale LJG Den Haag groeps-app, voor intern gebruik, is een succes. Inmiddels wordt de app al door ruim 200 leden gebruikt. Sinds het najaar van 2023 heeft onze kehilla weer een Culturele Commissie.

Zorgelijk is dat de gemeente net als veel andere kerkgenootschappen en verenigingen in Nederland, vergrijst. Het is daarom van het grootste belang nieuwe jonge leden aan te trekken.

Ook blijft het lastig geïnteresseerden te vinden voor bestuursfuncties en vrijwilligersactiviteiten. Het bestuur heeft een Continuïteit Commissie gevraagd plannen te maken voor het waarborgen van de toekomst.

Louis de Leeuwe

Secretaris van het bestuur LJG Beth Jehoeda

4.5 LJG Gelderland

Ontwikkelingen in het ledenbestand

Per 1 januari 2024 bedroeg het aantal gezinseenheden 79. Het aantal gezinseenheden bedroeg per 1 januari 2023: 82.

Het aantal individuele leden volwassenen > 18 jaar: 98 en het aantal kinderen < 18 jaar: 39

In vergelijking met 1 januari 2023 is het ledenaantal gedaald van 102 naar 98 individuele leden. Het aantal kinderen <18 jaar is één hoger dan vorig jaar.

In 2023 overleden drie van onze trouwe leden. Vijf leden hebben om verschillende redenen hun lidmaatschap opgezegd.

Daarnaast hebben wij vier nieuwe leden kunnen verwelkomen.

In memoriam

In de loop van 2023 hebben wij afscheid moeten nemen van drie trouwe leden van onze kehila.

Wij zullen de herinnering aan allen levend houden.

Nieuwe leden

In het afgelopen jaar hebben we tot onze vreugde vier nieuwe leden kunnen verwelkomen.

Voor hen en hun families een hartelijk welkom in onze kehila.

Sjoeldiensten in 2023

Met regelmaat, gemiddeld eenmaal per veertien dagen, worden op sjabbat diensten in sjoel gehouden. Daarnaast werden diverse diensten met de Joodse feestdagen met elkaar gevierd en in het bijzonder de Hoge Feestdagen

De diensten werden zoals gebruikelijk geleid door onze vaste rabbinaal voorganger Mischa Schrijver. Onze hoofd sjeliach tsiboer, Oz Shasha, heeft zowel ruim 10 diensten voor zijn rekening genomen en ook studiebijeenkomsten verzorgd voor de andere sjlichee tsiboer. Voor

leden van de LJGG gaf hij een workshop ter voorbereiding op het zingen van de teksten voor de Hoge Feestdagen.

Het Joods onderwijs aan kinderen

Het Joods onderwijs aan kinderen wordt in de regel gegeven in combinatie met de reguliere sjoeldiensten op sjabbat.

Dag van het Jodendom

Een dag geïnitieerd door de Nederlandse Bisschoppenconferentie. Op 18 februari werd, in samenwerking met het bisdom Utrecht, een bijzondere dienst met middagprogramma gehouden in de sjoel in Dieren. Met als thema voor 2023 Sterke Vrouwen. Zowel bij de dienst als bij de rondetafelgesprekken waren gasten aanwezig uit de verschillende denominaties, zoals van de Raad van Kerken Veluwezoom, de Abdij Trappistinnen Arnhem.

Het tienjarig jubileum van Mischa Schrijver als rabbinaal voorganger

Dit “dienstjubileum” werd feestelijk gevierd tijdens de laatste sjabbatdienst van 2023 op 23 december.

Met het aanbieden van een ‘sefer chaveriem’, samengesteld door leden van de kehila en een cadeau namens het bestuur en de leden.

Het zoomteam

Dit zoomteam heeft gefunctioneerd ter ondersteuning bij verschillende zoomactiviteiten.

De zoomdienst is een uitkomst voor een aantal leden dat minder mobiel is dan wel om andere redenen niet in de gelegenheid is diensten bij te wonen.

In 2023 is gemiddeld een dienst per maand via zoom uitgezonden. Met prioriteit voor belangrijke diensten zoals Bne Mitswa en enkele diensten van de Hoge Feestdagen.

Struikelstenen in Otterlo op 14 april en op 17 april in Ellecom en Dieren; Open Joodse Huizen/Huizen van verzet in Nijmegen op zondag 30 april

Aan de uitvoering van de ceremonie struikelstenen in Otterlo werd deelgenomen door onder andere Mischa Schrijver en Monique Belinfante-van Gelder, voorzitter, namens de LJGG. Dit op verzoek van Folke Meijer, namens de organiserende werkgroep

Bij het leggen van de struikelstenen in Dieren werd door een aantal leden van onze kehila deelgenomen. Bijzonder was het bezoek aan de joodse begraafplaats in Dieren. In aanwezigheid van familieleden van de familie Katz die levendig vertelden over de familie Katz van de voor de oorlog zeer belangrijke kunsthandel in Dieren. Emmanuel Katz is al vele jaren betrokken bij de werkzaamheden van het bestuur van De Dierense Sjoel.

Open Joodse Huizen/Huizen van verzet in Nijmegen

Bij deze herdenkingen op 30 april is aandacht besteed aan Ellen Marie Vogel bij een bijeenkomst in de Maartenskliniek. Daar vond Ellen Marie een veilige haven waar zij de oorlog heeft kunnen doorbrengen en overleven. De Dierense Sjoel heeft een belangrijke rol in haar leven gespeeld en Riet Mendel-Volgers heeft aan deze bijeenkomst haar medewerking aan verleend.

Bar Mitswot

In 2023 vierden wij twee bar mitswot in onze kehila

De jaarafsluiting

Traditioneel werd de afsluiting van het eerste seizoen feestelijk gevierd. Met na de sjoeldienst dit jaar een bezoek aan het prachtige Hanzestadje Doesburg waar ter plekke verteld werd over de historie van de Joodse gemeente Doesburg.

De Chai-actie in 2022.

Voor onze Chai actie ter gelegenheid van Rosj Hasjana is een bijdrage gevraagd voor de Stichting Gilat. De opbrengst van de certificatenactie ter gelegenheid van Rosj Hasjana is bestemd voor het Alyn kinderziekenhuis in Jeruzalem.

De netwerkbijeenkomst van JoGO in maart in Zutphen

Ook dit jaar werd op 19 maart vanuit onze kehilla deelgenomen aan de netwerkbijeenkomst van het samenwerkingsverband voor Joodse organisaties in Gelderland en Overijssel.

Leden van onze kehilla zijn actief betrokken bij de organisatie hiervan en velen van ons waren enthousiaste deelnemers.

De landelijke Oneg Sjabbat

Dit jaar werd door vele leden deelgenomen aan de Landelijke Oneg Sjabbat in Rotterdam met als thema: 'LJG van de toekomst'.

Een mooie opmaat naar de landelijke in 2024 bij onze LJGG.

Dus is ook dit jaar gestart met de commissie voorbereiding van de Landelijk Oneg Sjabbat 2024 bij onze LJGG in Dieren.

Vanuit het bestuur: stand van zaken subsidieaanvragen

Van de Lexhanna stichting is ook dit jaar subsidie ontvangen voor het chazanoet.

Een aanvraag voor subsidie voor de beveiliging tijdens de Hoge Feestdagen werd door Maror op inhoudelijke gronden afgewezen. Door het bestuur van de LJGG is hiertegen overigens bezwaar aangetekend.

In 2023 is in november een aanvraag gedaan voor subsidie van Maror voor de Landelijke Oneg Sjabbat in 2024. Besluit hierover wordt begin 2024 verwacht.

Bestuurssamenstelling

NVPJ Jaarverslag 2023

Het bestuur bestond uit de volgende leden:

- voorzitter tot de Algemene Leden Vergadering van 27 juni 2023
de nieuw benoemde voorzitter per 27 juni 2023 als opvolger van de aftredende voorzitter, voor de periode van drie jaar

- Secretaris
- Penningmeester
- algemeen bestuurslid

De 16 bestuursvergaderingen zijn vrijwel uitsluitend 'zoom'-vergaderingen geweest.

Met tussentijds veelvuldig telefonisch, app- en emailcontact tussen bestuursleden.

Naast de bestuursvergaderingen vond enkele malen overleg plaats tussen de voorzitter, leden van het bestuur met voorzitters van de diverse commissies en het bestuur van de stichting De Dierense Sjoel.

Daarnaast vindt regelmatig overleg plaats met onze rabbinale voorganger Mischa Schrijver en met rabbijn Menno ten Brink, als begeleidend rabbijn van onze LJGG.

De voorzitter is lid van het hoofdbestuur van het Nederlands Verbond voor Progressief Jodendom en vertegenwoordigt als zodanig de LJGG, de secretaris fungeerde enkele malen als haar vervanger.

Overleg van het bestuur van de De Dierense Sjoel en het bestuur van de LJG

Met het bestuur van de stichting De Dierense Sjoel (DDS) is regelmatig overleg geweest. Met extra investeringen van DDS zijn verschillende belangrijke onderdelen van het ventilatiesysteem vervangen. Hiermee zijn de bestaande problemen opgelost. In overleg met BleW is het veiligheidsprotocol geactualiseerd. Ook het calamiteitenbeleid is aangepast.

Voor het sleutelbeleid geldt dat sleutels uitsluitend voor strikt noodzakelijk gebruik worden uitgegeven.

De huur voor de LJGG werd in 2023 niet verhoogd.

Algemene Ledenvergadering op 27 juni 2023

Op 27 juni is de Algemene Ledenvergadering 2023 gehouden in de Vleugel van de sjoel in aanwezigheid van 26 leden en het bestuur. Tijdens deze vergadering trad de voorzitter van het bestuur reglementair af als voorzitter. Na vele jaren als bestuurslid en als (vice)voorzitter. Met grote waardering voor haar inzet werd afscheid van haar genomen.

Unaniem werd haar opvolger benoemd in de functie van voorzitter van het bestuur.

Buitengewone Leden Vergadering op 20 november

NVPJ Jaarverslag 2023

Op maandagavond 20 november werd een Buitengewone Leden Vergadering gehouden.

Aanleiding hiervoor was de afschuwelijke gebeurtenis op Simchat Tora zaterdag 7 oktober in Israël en wat daarop volgde. In Nederland en ook binnen onze kehila heeft dit geleid tot toenemende ongerustheid over de eigen veiligheid. Dit leidde tot herijking van het veiligheidsbeleid.

Reden voor het organiseren van een Buitengewone Leden Vergadering om over de ontstane situatie met elkaar van gedachten te wisselen. Tijdens en na deze vergadering ontstond een bestuurscrisis die leidde tot het aftreden van de voorzitter van het bestuur en een van de andere drie bestuursleden.

Twee bestuursleden hebben, als interim-bestuur, met ondersteuning van een commissie van advies, de meest dringende bestuurlijke zaken opgepakt. Het Veiligheidsadvies van de commissie Veiligheid kon rekenen op instemming van alle betrokkenen en is door het interim-bestuur overgenomen. De commissie van advies heeft een voordracht gedaan om te voorzien in het benoemen van een interim-voorzitter.

Voor de benoeming van de interim-voorzitter en de bespreking van het Veiligheidsadvies is door het interim-bestuur op 29 december een volgende Buitengewone leden Vergadering op 29 januari 2024 uitgeschreven.

Secretariële aangelegenheden

Er verschenen met enige regelmaat convocaties en nieuwsbrieven, welke in een oplage van 130 exemplaren aan leden, belangstellenden, overige gemeenten en belanghebbende instanties verstuurd werden.

Initiatieven van leden

Vele leden hebben zich ingezet om de samenhang en verbinding binnen de kehila te ondersteunen. Op eigen initiatief dan wel als lid van een of meerder commissies.

Iedere inzet is onontbeerlijk voor het functioneren als kehila.

De nieuwe website voor de LJGG

In de loop van 2023 is de website van de LJGG veranderd. Van de eigen website is overgestapt naar een invulling van de website van de LJGG op basis van het ontwerp van de nieuwe website van het Nederlands Verbond voor Progressief Jodendom (NVPJ).

De webmaster heeft deze overstap voor zijn rekening genomen en succesvol uitgevoerd.

De verschillende kehilot van de LJG stappen over naar het gekozen nieuwe format en zullen daarmee als een van de LJG-gemeenten herkenbaar en toegankelijk zijn.

Nijmegen, april 2023

Noam Onderstal, Secretaris LJGG

4.6 PJG Noord-Nederland

Na alle corona-perikelen begint het nieuwe jaar vol enthousiasme. Eindelijk hoeven we niet meer te overwegen bijeenkomsten af te gelasten vanwege gezondheidsrisico's. Het jaar 2023 zal echter voor altijd in onze herinnering blijven als 'het jaar voor 7 oktober en erna'. De gebeurtenissen op Sjabbat Simcha Tora raken ons als Joodse gemeente diep. Met onze rabbijn wordt bij diensten en bijeenkomsten tijd ingeruimd om onze zorgen met elkaar te delen. Nieuwe gebeden worden aan de dienst toegevoegd.

Naast alle bijzondere diensten vanwege Feestdagen zijn er veertien diensten gehouden: vijf Erev sjabbatdiensten en negen Sjabbatochtendiensten. Er is altijd minje. Diensten worden door 15-20 leden bijgewoond. Meerdere leden hebben op vrijdagavond een droosje gegeven. Het lajnen verzorgt een vaste groep. De sjatsgroep heeft in 2023 de organisatie en verzorging van het chazzanoet volledig op zich genomen. Na afloop van diensten is er altijd een gezamenlijke maaltijd, verzorgd door leden van de toranoetgroep.

De boekengroep is in 2023 drie keer bijeen geweest. Hebreeuwse lessen zijn dit jaar niet georganiseerd.

In september ging het jaarlijks uitstapje naar Leeuwarden. Na een hartelijke ontvangst in de Synagoge Leeuwarden zijn wij rondgeleid langs herinneringen aan het vooroorlogse Joods leven in Leeuwarden. We sluiten af met een heerlijke lunch.

In oktober hebben wij helaas afscheid moeten nemen van een zeer gewaardeerd lid van de Kehilla. In het septembernummer van JoodsNu verscheen nog een interview over zijn levenswerk. De lewaja op de Joodse begraafplaats van Zuidlaren is door het NIG-Groningen en de PJG Noord-Nederland gezamenlijk verzorgd. Sinds de jaren '30 van de vorige eeuw hadden hier geen lewajot meer plaats gevonden.

In 2023 hebben we vijf nieuwe leden verwelkomt, waaronder twee jonge kinderen.

Het bestuur heeft zeven keer vergaderd. Er wordt vergaderd a.d.h.v. een vaste agenda. Van de vergaderingen wordt een verslag gemaakt, incl. actiepunten- en besluitenlijst. De Bestuurssamenstelling is ongewijzigd. Bestuursleden verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd. De website is begin januari 'de lucht in gegaan'.

Leden van de kehilla hebben geen beroep op de vertrouwenspersoon van de PJGNN gedaan. Het Chevre Kadiesja is voor haar jaarlijks overleg bijeen geweest.

De eredienstcommissie heeft de gang van zaken m.b.t. de diensten geëvalueerd.

Mede naar aanleiding van de gebeurtenissen in Israël is met de Gemeente Tynaarlo overleg geweest over de veiligheidsmaatregelen. BleW informeert ons over landelijke ontwikkelingen

De Nieuwsbrief verschijnt zes keer per jaar. Tussentijdse berichten van het secretariaat van het Verbond worden via de mail doorgestuurd.

4.7 LJG Rotterdam

In Januari werd onze website vernieuwd in lijn met het nieuwe uiterlijk van de website van het verbond en alle andere LJG's en PJG's.

Poeriem 2023 hebben de leerlingen van Talmoed Tora Rotterdam tijdens een "open les" uitgelaten gevierd met muziek, modeshow, hamantaschen bakken en natuurlijk het verhaal van Esther. Met 18 kinderen, bijbehorende ouders en leerkrachten kijken we terug op een vrolijk feest.

Met Pesach organiseerden we een seider in sjoel met meer dan 60 deelnemers. In verband met het weer en een compleet verkeersinfarct rondom Rotterdam begonnen we iets later dan gepland. Een mooie avond met lekker eten geregeld door onze penningmeester.

In juni was het dit jaar de beurt aan Rotterdam om de landelijke Oneg Shabbat te organiseren. Met een opkomst van meer dan 100 deelnemers, interessante activiteiten binnen onze sjoel, uitstapjes binnen Rotterdam en een gezamenlijke dienst mag deze dag met recht een groot succes genoemd worden.

7 oktober heeft ook voor onze Rotterdamse gemeenschap grote impact gehad. Direct na de aanslag hebben wij bijeenkomsten georganiseerd om als gemeente bij elkaar te komen, met voor iedereen een eigen invulling. Sommige leden zijn zeer direct betrokken met familie die in Israël woont.

Helaas namen wij ook toenemende angst en oplettendheid waar: leden die hun davidsster minder zichtbaar gingen dragen en weer anderen die terughoudender waren met het delen van hun Joodse afkomst.

Gelukkig bleek onze gemeenschap zeer weerbaar en konden wij zelfs in november een Joods Cultureel weekend houden, waarbij cabaretvoeringen en muziek op de agenda stonden. Ook vierden wij Chanoeka, dit keer samen met LJG Den Haag. Er was een grote opkomst en het bleek een groot succes.

2023 tekende zich ook positief af door een toename van het aantal leerlingen bij Talmoed Tora. Daarbij zijn er nieuwe docenten gevonden die zelf ook in Rotterdam op les zaten en hun Bat Mitswa in Rotterdam hebben gedaan. Zo wordt het stokje middels eigen kweek doorgegeven.

Helaas hebben we eind december afscheid genomen van onze rabbijn Peter Luijendijk. We zijn erg blij dat onze voormalige rabbijn Albert Ringer bereid was om de rabbinale taken op zich te nemen. Ook hebben we nu een vaste chazan.

2023 was ook het jaar dat de bestuursvoorzitter is gewisseld van persoon.

We blijven in 2024 de situatie in Israël uiteraard op de voet volgen en bepalen wat voor impact dit heeft op onze eigen kehille en wat we voor onze leden kunnen betekenen.

4.8 LIG Twente

Het kalenderjaar 2023 is voor de LIG Twente tot 7 oktober vrij regulier verlopen. Met twee maal per maand een sjoeldienst in Haaksbergen, naast de vele feestdagen die er te vieren zijn. Er werd geseiderd voor Toe Bisjewat en uiteraard met Pesach. Poeriem vierden we bij mensen thuis, allen goed verkleed, waarbij we de megilla met elkaar hebben gelezen en elkaar met flink geratel goed van slag hebben gemaakt. Op 4 juni hielden we een heel geslaagde Zomerdag op het land bij mensen thuis in de Achterhoek. Mede onder leiding van rabbijn Ringer hebben we eens naar onszelf gekeken en we zijn ook erg bezig geweest met gezelligheid begeleid door eten en drinken.

De Hoge Feestdagen hebben we allen in sjoel doorgebracht, die steevast uitpilde. Er volgden gezellige kidoesjiem met Rosj Hasjana en de gezellige aanbijt na Jom Kipoer werd druk bezocht.

De jaarlijkse Kristallnachtherdenking werd ingevuld door schrijver Patrick Bernhart, die een verbinding heeft met de stad Pilsen, waar een van onze sefariem vandaan komt. Dit bezoek leidde ertoe dat we achter de geheimen van ons eerste sefer met tot dan onbekende herkomst kwamen.

Voor Chanoeka weken we weer uit naar de sjoel van Lochem, waar we met veel mensen de kaarsen aanstaken en zongen, aten en dronken.

Onze ochtenddienst op 7 oktober voor Simchat Thora vond toch doorgang, hoewel we allen in shock waren over de berichten die uit Israël kwamen. Ieder kent er familie en vrienden of heeft er zelfs gewoond en ons tweede, zo niet eerste, vaderland werd overlopen door vele honderden moordende waanzinnigen. De week erop hielden we een bijeenkomst om met elkaar samen te zijn en onze zorgen te delen. Er werd besloten een financiële inzamelingsactie te houden, die een bijzonder mooi bedrag, altijd te weinig, opleverde voor de nood in zuidelijk Israël. Sinds 7 oktober hebben we een gebed voor de gijzelaars en het gebed voor de militairen aan onze diensten toegevoegd. In Enschede is vanuit het gemeentebestuur en in Haaksbergen is vanuit de kerken een maatschappelijke bijeenkomst geweest naar aanleiding van de ontstane oorlog om Gaza die zeer divers werden beleefd.

4.9 LIG Utrecht

Het jaar 2023 zal nog heel lang in ons geheugen gegrift staan, het is een jaar met veel mooie en waardevolle momenten, maar ook een jaar waar een diepe scheur doorheen loopt, tussen vòòr en na 7 oktober. Er is verder gebouwd aan onze interne verbindingen, samen activiteiten organiseren, samenwerken in allerlei commissies, met elkaar meelevend, samen vieren en herdenken, samen zingen, leren, wandelen en elkaar opzoeken.

De diensten geleid door onze rabbijn Corrie en onze nieuwe chazan Sarah zorgden niet alleen voor continuïteit maar ook voor inspiratie, warmte en vreugde om steeds weer samen te komen en ons even uit ons "24/7 leven" te lichten.

We hebben ook heel wat gasten mogen verwelkomen, zowel in de diensten als bij andere feestelijke gelegenheden: zoals de Toe bisjvat- en de Pésachseider, in de Soeka en met Chanoeka. Ook op andere vlakken zijn er veel externe contacten geweest, interreligieus, met

schoolklassen, de Bondgenoten, etc.

We mochten dit jaar maar liefst 8 nieuwe leden verwelkomen, waar we heel blij mee zijn. We hebben 2 aspirant-leden erbij gekregen. We hebben 3 dierbare leden verloren: op 24 februari overleed ons aller Moshé, op 1 mei overleed Chaim Offerhaus en op 17 oktober is Channa Cassuto overleden, we zullen hen nog vaak gedenken.

Er werden 2 baby's geboren. We waren heel blij dat het bestuur versterking kreeg met 2 nieuwe leden, Jenny Goldschmidt en Lieve Teugels. Anne Kransen is gekozen tot interim-voorzitter voor een overgangperiode van een half jaar.

Spoedig na de ALV van september begonnen de Hoge Feestdagen, onze sjoel zat vol met mensen en heel veel nesjomme. Daarna bouwden we de soeka op en ontvingen veel gasten. Het was een vreugdevolle tijd waarin grote verbondenheid voelbaar was. En tenslotte kwam Simchat Tora, de dag van 7 oktober, die zo vreugdevol leek te beginnen en een nachtmerrie bleek te worden. De dramatische gebeurtenissen toen en de gevolgen daarna, hebben lokaal en wereldwijd een schokgolf teweeggebracht die we niet eerder zo hebben meegemaakt. In onze kehille was iedereen in shock, maar ook in de samenleving om ons heen, ook de bestuurders, politie en andere overheidsinstanties. En opeens moesten we ons weer verhouden tot verhoogde onveiligheid, tot heftige polarisatie in de samenleving, tot toenemende antisemitische incidenten.

Samen hebben we, met vallen en opstaan een weg gezocht in hoe we dit met elkaar konden delen, elkaar konden vasthouden en steun en veiligheid konden bieden en zoeken. Wij hebben als bestuur getracht dicht bij onze leden te staan, bereikbaar te zijn, te luisteren en zo transparant mogelijk te acteren. Ook was er steeds overleg met onze rabbijn. We zijn Corrie heel dankbaar voor haar rol in deze heftige periode.

Bij de lokale overheid en politie zochten we samenwerking, steun, begrip en bescherming. We zochten contact met onze dialoogpartners en Bondgenoten en er volgden open gesprekken, waarbij de inzet is om polarisatie op lokaal niveau te voorkomen en dat zullen we blijven doen.

Resumerend kijken wij als bestuur terug op het afgelopen jaar van onze kehilla met heel veel respect en dankbaarheid over hoe we ondanks de shock, angst en verdriet en de bezorgdheid die nog voort blijft duren, samen zijn blijven optrekken en elkaar tot steun zijn. Wij danken alle leden en partners die zich in 2023 op allerlei wijzen hebben ingezet voor de kehille, kortstondig of langdurig, ad hoc of gepland, want alleen maar met die inzet kunnen we die mooie warme kehilla zijn die we willen zijn.

Het bestuur bestond in 2023 uit: Kees Wegman (afscheid als voorzitter in september 2023), Anne Kransen (voorzitter vanaf september 2023), Paul Smid (penningmeester), Mira Levi (secretaris), Froukje Locher (algemeen bestuurslid), Jenny Goldschmidt (algemeen bestuurslid), Lieve Teugels (algemeen bestuurslid)

4.10 PJG Midden Nederland

Nu wij een beetje gesetteld zijn hebben wij het afgelopen jaar zowat alle Joodse feesten kunnen vieren in de voormalige sjoel in Culemborg en het Rode Kruisgebouw in De Bilt.

Over het gehele jaar werden de meeste diensten geleid door onze veelgeprezen chazzan Tom Fürstenberg. Een aantal diensten werden in het begin van het jaar geleid door Sarah Whitlau (toen nog student van het Levisson). Na haar opleiding tot chazzaniet kreeg Sarah een vaste aanstelling bij de LJG gemeente in Utrecht, wij hebben haar bedankt voor haar inzet voor onze kehilla.

Bijeenkomsten en diensten

Op 25 maart heeft rabbijn Peter Luijendijk onze kehilla voor het eerst bezocht tijdens een dienst in Culemborg. Vanwege een ongeluk en het gemis van zijn auto kon de rabbijn niet zelf rijden naar Culemborg, maar gelukkig kon hij worden opgehaald en gebracht door Harry Knot. De dienst werd ook door diverse gasten bezocht, zo mochten wij 2 extra laajeners uit Haaksbergen, de dames Wil Hein en Annemiek van Buchem begroeten. Uit de kehilla Rotterdam was aanwezig de heer Robles een neef van Jack del Castilho.

Rudi en Lonie Querido brachten hun orthodoxe vrienden uit Amersfoort mee die totaal geen moeite hadden om in een Progressieve Sjoel aanwezig te zijn.

Zaterdag 7 oktober hadden wij, als gevolg van de laffe aanval van Hamas op Israël, een zeer emotionele dienst gehad. Sjabbat avonden werden gevuld met leren veelal met betrekking op de Joodse feestdagen en gebruiken zoals tahara en begraven of gewoon gezellig smoesen met elkaar.

Verdere activiteiten van de PJGMN

Van de voormalige voorzitter van de kehilla uit Almere, de heer Harry Knot, heeft de PJGMN de avond- en ochtendliturgie, de hagada en bensj- boekjes in transcriptie gekregen.

Vanwege het ontbreken van een Aron Ha'kodesj. Maakte de kehilla gebruik van twee provisorische standaards, ingenieus bedacht en uitgevoerd door ons lid Rudi Querido, voor het plaatsen van de Tora rollen. De echtgenoot van Mirjam Beuker, een vriend van de PJGMN, heeft onze gemeente verblijd met een handzame en mooie houder voor de Tora rol en een lessenaar waarop de rol kan worden gelegd tijdens de Tora voorlezing.

Het bestuur van de Gereformeerde Kerk heeft de PJGMN toegezegd om een vaste met een slot af te sluiten Aron Ha'Kodesj te bouwen in de nis waar de vroegere Aron heeft gestaan, dit biedt ons de mogelijkheid om niet elke maand met de Tora rollen te hoeven sjouwen.

Leden en vrienden

Wij hebben Naomi van Esschoten-Querido en haar man Maarten van Esschoten, Mieke Walg en Renate Hidden welkom mogen heten als lid en de vrienden van de PJGMN.

In januari hebben wij helaas afscheid moeten nemen van Richard, Kristin en Rachel Crane. Richard heeft een nieuwe baan aangeboden gekregen in Londen. Ook Jack del Castilho heeft het afgelopen jaar afscheid genomen van onze kehilla.

De Bilt 7 mei 2024

5 Gelieerde organisaties NVPJ

5.1 Arza

JAARVERSLAG ARZA 2023

Arza Nederland blikt terug op een bewogen jaar met zowel hoogte- als dieptepunten. Na de annulering van de beoogde Israël reis in mei 2023 besloten we flink uit te pakken op Jom Ha'Atsmaot bij de viering van het 75-jarig bestaan van de staat Israël. Arza organiseerde een kiddoesj na de dienst op vrijdagavond 28 april met Israëlische muziek, hapjes en een drasja van onze (beoogde, zie ALV) nieuwe voorzitter Zippora Abram. Naar aanleiding van de ontstane politieke situatie in Israël die zeer ongunstig is voor alle Progressieve Joden, nam Zippora in juni deel aan een kort congres in Londen van jonge zionisten uit heel Europa.

Op 2 juli hielden we de ALV in de Makariazaal bij de LJG. Naast de gebruikelijke agendapunten kwam ook het vertrek van onze voorzitter Rosa van der Wieken aan de orde. Rosa werd bedankt voor haar jarenlange en onuitputtelijke inzet voor Arza en Israël. Als afscheidscadeau doneerden we – op verzoek- aan de Kaplan force, de organisatie achter de enorme protesten tegen de regering Netanyahu. Zippora Abram werd voorgesteld aan de leden en werd met algemene stemmen aangenomen als nieuwe voorzitter. Roos Turak blijft secretaris en Roel van Nieuwenhoven penningmeester. Ter ondersteuning van het bestuur was Hans Vos bereid gevonden om vanuit Den Haag een steentje bij te dragen aan Arza, met name op het pr-vlak en IT. Helaas moest Hans om toenemende gezondheidsproblemen in de tweede helft van het jaar definitief afhaken. Aan het slot van de ALV hield Ron van der Wieken een verhelderende lezing over de politieke leiders en partijen in Israël.

En toen werd het sjabbat 7 oktober: tijdens Simcha Tora werd Israël getroffen door een pogrom van ongekende omvang. Op de twee dagen later, in allerijl georganiseerde avond voor leden van de LJG Amsterdam, kreeg onze voorzitter de gelegenheid om te spreken namens Arza. Nooit hadden we kunnen voorspellen dat vele Arza leden, maar ook niet-leden gehoor zouden geven aan onze oproep om te doneren aan de slachtoffers en hulporganisaties. In het 4e kwartaal werd aan Arza bijna 14.000 euro overgemaakt waarmee we o.m. aan organisaties als Brothers and Sisters in Arms, Akim Israel, kibboets Nir Oz en maaltijden voor soldaten konden doneren. In de

maanden na de aanval door Hamas konden we via twee drukbezochte zoomsessies (okt/dec) met Ron en Rosa van der Wieken rechtstreeks uit Israël op de hoogte blijven van het leven daar en de implicaties van de oorlog.

Ook konden we naar aanleiding van de ontstane situatie een grote groep nieuwe (vaak jonge) leden verwelkomen als lid. We hopen hiermee in 2024 de 400 leden grens te kunnen overschrijden.

Ook lid worden? Mail aan arzanederland@gmail.com en volg ons op Instagram [arza_netherlands](https://www.instagram.com/arza_netherlands) en [arza.nl](https://www.arza.nl)

5.2 Netzer

Netzer groeit en bloeit. Er zijn momenteel zo'n 100 leden.

Er worden per jaar zo'n 15 tot 20 bijeenkomsten gehouden, een enkele keer ook een kabbalat Shabbat.

De beide jongerenwerkers proberen steeds aanwezig te zijn als er kinderen bar- of batmitswa worden, zodat ze bij Netzer betrokken kunnen worden.

Bij de regelmatige bijeenkomsten komen gemiddeld zo'n 60 deelnemers uit het hele land. In 2024 zullen ook enkele bijeenkomsten in Den Haag worden gehouden om een nog betere spreiding te krijgen.

Elke zomer en winter vindt er een Machanee ergens in Nederland plaats, waar de kinderen altijd heel enthousiast van terugkomen.

Al ruim voor de dramatische 7de oktober kon de geplande Israelreis door financiële onzekerheden niet doorgaan.

Het Verbond heeft twee jongerenwerkers in dienst om de activiteiten van Netzer te begeleiden. Voor deze activiteit ontvangt het Verbond subsidie van Maror en een andere stichting. Naast de jongerenwerkers is er een bestuur van 5 jongeren in de leeftijd van 18-23 jaar.

Afgelopen jaar waren Dalit Machin en Ruthie Hitzhusen de beide enthousiaste jongerenwerkers. Ruthie heeft helaas te kennen gegeven te stoppen. Ze zal deze zomer worden vervangen door Hannah Heller.

Het Verbond is Ruthie veel dank verschuldigd voor haar grote inzet.